

Mijn vader, meneer Alzheimer en ik

Mijn omgang met mijn vader en zijn ziekte alzheimer

Patricia Tiemes

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Hoofdstuk 1	7
<i>Het prille begin van meneer Alzheimer</i>	7
<i>Oorlogsverdriet</i>	11
<i>Geheim verhaal</i>	14
<i>Huisarts en diagnose</i>	17
Hoofdstuk 2	24
<i>Poppenhuis</i>	24
<i>Rochelle</i>	30
<i>Dagbesteding</i>	31
<i>Grapjes</i>	35
<i>Boodschappen en Appeltaart</i>	39
Hoofdstuk 3	44
<i>Meneer Alzheimer neemt langzaam meer bezit van pa</i>	44
<i>Elektrische fiets</i>	46
<i>Afscheid</i>	57
<i>Vreemde jas</i>	63
Hoofdstuk 4	65
<i>Ziekenhuis en thuiszorg</i>	65
<i>Achterkleindochter Ylana</i>	74
<i>Waanbeelden</i>	76

<i>Alzheimercafé</i>	79
Hoofdstuk 5	82
<i>Verpleeghuizen bezoeken</i>	82
<i>Op de valreep nog een tehuis</i>	88
<i>Een rondleiding met onze vader erbij</i>	92
<i>Fietsenvriend</i>	95
<i>Waanbeelden, een dief en meer (heftige) waanbeelden</i>	97
Hoofdstuk 6	103
<i>Opname en spijt</i>	103
<i>Naar het ziekenhuis met pa</i>	108
<i>Portemonnee</i>	111
<i>Overplaatsing, blijheid en boosheid</i>	114
<i>Een leuke, grappige, tijdelijke oplossing</i>	121
Hoofdstuk 7	125
<i>Ontsnappen</i>	125
<i>Sjoelen</i>	134
<i>Dankjewel</i>	136
<i>Een slim antwoord van mij</i>	146
Hoofdstuk 8	149
<i>Niet gehoord bij zorgpersoneel, dan maar anders</i>	149
<i>Honden</i>	153
<i>Verwarring</i>	155
<i>Achteruitgang</i>	161

<i>Vallen</i>	171
Hoofdstuk 9	174
<i>Een val die op mijn netvlies gebrand staat</i>	174
<i>Ik samen met pa naar het ziekenhuis</i>	177
<i>De laatste dagen</i>	180
<i>De laatste nacht</i>	185
Hoofdstuk 10	191
<i>De uitvaart regelen</i>	191
<i>De uitvaart</i>	194
<i>Een verassing die niemand had verwacht</i>	199
<i>Erfenis</i>	201
<i>As uitstrooien</i>	203
<i>Een woord van dank</i>	207

Voorwoord

In mijn pubertijd heb ik vaak gedacht; “Als ik ooit het huis uit ben dan hoef ik pa nooit meer te zien!” Mijn vader ‘Gerrit Tiemes’ was voor de buitenwereld een hardwerkende man, die altijd voor iedereen klaar stond. Maar thuis was hij best wel een dominante overheersende man.

Niets of niemand kon mij toen doen vermoeden, dat ik in zijn laatste levensjaren zo’n sterke band met hem zou krijgen. Mijn vader die in zijn laatste jaren geplaagd werd door de ziekte Alzheimer.

Alzheimer is een vorm van dementie. Iemand met alzheimer krijgt problemen met het geheugen en naarmate de ziekte erger wordt, krijgt die persoon steeds meer moeite met dagelijkse vaardigheden.

We hebben gedanst en we hebben gelachen. We hebben gehuild en we hebben gepraat. We hebben gefietst en we hebben gelopen. Al wat ik nu nog kan hopen is dat we ooit weer samen staan en dat jij dan zegt: “Patricia, je hebt het goed gedaan.”

Toen mijn vader de diagnose alzheimer kreeg wierp ik mij als jongste, uit een gezin van vier kinderen, spontaan op tot hoofdmantelzorger. Zonder dat iemand mij erom vroeg. Ik ben dankbaar dat ik er voor mijn vader kon zijn, maar ik ben ook dankbaar voor alle mensen die ook maar iets voor mijn vader betekend hebben; familie, vrienden, bekenden, maar ook enkele onbekenden.

Toen mijn vader overleed in juli 2018 stopte langzaam mijn taak als mantelzorger. Ik vond het moeilijk want voor mijn gevoel was ik nog niet klaar. Langzaam vervaagde de herinnering. Op zeker moment kreeg ik heimwee en besloot een boek over mijn vader te gaan schrijven. Iets wat ik al veel langer in mijn hoofd had, ik wilde de herinnering weer leven inblazen.

Via Messenger had ik verschillende familieleden op de hoogte gehouden over pa. Omdat ik de meeste berichtjes nog bewaard had, kon ik mijn geheugen weer even oprispen en aan mijn boek beginnen.

Omdat ik niet weet of iedereen, die in mijn boek voorkomt, met eigen naam genoemd wil worden, heb ik gemakshalve alle namen veranderd. Behalve die van pa en mij.

Ik zei wel eens tegen pa: “Op de dag dat ik 50 word, dan word jij 90 en dan gaan we dat samen vieren en als jij voor die tijd overlijdt, dan kom ik je hoogstpersoonlijk terug halen.” Mijn vader moest dan altijd lachen.

In maart 2021 word ik 50, maar pa is er dan helaas niet meer bij. Ik hoop rond die tijd mijn boek uit te kunnen geven, als eerbetoon aan mijn vader en uit dankbaarheid voor iedereen die ook maar iets voor hem betekent heeft.

Hoofdstuk 1

Het prille begin van meneer Alzheimer

Ik liep over de galerij van de flat waar mijn vader woonde, op de zevende etage. Het uitzicht was best mooi, hoewel ik het uitzicht aan de galerijkant minder mooi vond dan aan de kant van het balkon. Het één na laatste huis, aan het eind van de galerij, daar woonde pa.

Ik kwam bij het keukenraam en zag dat die flink beslagen was. Zou pa onder de douche staan? Vreemd, mijn vader en onder de douche staan, dat leek mij niet. Pa waste zich wel maar dan aan de kraan, hij had namelijk watervrees.

Gelukkig had ik een sleutel, dus was zo binnen en zag al snel wat de oorzaak was van de beslagen ramen. Pa had soep op staan en de pan was bijna droog gekookt. Snel draaide ik het gas uit, ging met een trekker over de vochtige keukenramen en wachtte tot hij thuiskwam.

Toen mijn vader kwam was hij blij mij te zien, hij was even naar de winkel geweest voor wat boodschappen. Ik zei hem dat ik even dacht dat hij onder de douche stond, maar dat ik al snel ontdekte dat hij een pan soep op had staan die aan het droog koken was. Mijn vader sloeg zijn hand voor zijn mond, hij was zijn soep helemaal vergeten. Dat kon per ongeluk een keer gebeuren dacht ik toen nog.

Op zeker moment zat ik bij mijn vader in de auto, we waren op weg naar een tuincentrum vlakbij Barendrecht.

Pa kwam daar vroeger vaak, toen hij chauffeur was voor het verpleeghuis waar mijn moeder destijds woonde. Hij ging dan

met een klein groepje bewoners, die dementie hadden en begeleiding naar het tuincentrum.

Ik kan het mij herinneren want ik ging wel eens mee als vrijwilligster. Waar het tuincentrum precies was, dat wist ik niet meer.

In de buurt waar het tuincentrum moest zijn reden we wat rond, mijn vader leek het tuincentrum niet te kunnen vinden. Lastig, maar eigenlijk voelde ik mij al niet meer zo veilig bij pa in de auto. Mijn vader leek wat onzekerder op de weg. Ach, dacht ik, het zal de leeftijd wel zijn.

Toen we eindelijk bij de plek kwamen waar het tuincentrum had moeten staan, bleek het tuincentrum er niet meer te zijn. Er stond geen gebouw meer, het was een lege vlakte. Terug naar huis dus maar weer.

Op de terugweg reed mijn vader onzeker. Toen hij bij een kruising stil ging staan, vroeg hij verbaast aan mij: “wat doen al die vlaggetjes nou op de weg joh?”

Ik zei hem geen vlaggetjes te zien, maar alleen markeerstrepen en haaiantanden. Pa begon te lachen en zei: “ja als ik daar overheen rij, dan zijn mijn banden lek.” Pa begon wat harder te lachen.

Ik zag de grap niet, maar lachte vrolijk mee. Pa was vrolijk en waarom zou ik daar verandering in brengen.

Verder rijdend moest ik mijn vader even op weg helpen, hij wist niet hoe hij op de snelweg moest komen. Eenmaal op de snelweg ging verder alles goed.

In de buurt van Hoogvliet naderden we stoplichten en ik verwachtte dat pa ruim voor we er waren vaart zou minderen, zeker toen het licht op rood sprong.

Niets was minder waar, hij bleef met dezelfde snelheid rijden. Ik begon hem nu toch wel te knijpen. Mijn ademhaling ging

sneller, mijn hart klopte in mijn keel, wat zou ik doen of zeggen? ...

Lang kon ik er niet over nadenken, want het stoplicht kwam snel dichterbij. "Pa, het stoplicht staat op rood hoor" zei ik! Met mijn voeten drukte ik tegen de grond, alsof ik zelf op de rem wilde trappen.

"Ja, ja" antwoordde pa rustig, alsof hij heus wel wist dat het stoplicht op rood stond. Vrij laat trapte hij op de rem en mijn maaginhoud kwam omhoog.

Ik was toch al zo snel wagenziek, dus hier werd ik niet vrolijk van. Dit zou voor mij de laatste keer zijn dat ik bij pa in de auto was gestapt, bedacht ik.

Op een maandag was ik bij mij vader op visite en hij zei, bijna trots, dat hij een akkefietje met een agent had gehad.

Pa had namelijk een hond van het ras sheltie, "Sammy" genaamd.

Hij vertelde dat hij de hond dat weekend ging uitlaten tot er een agent naar hem toe kwam die zei: "Meneer u moet de hond aan de riem doen!

"Mijn vader antwoordde de agent: "Ik zal jou aan een riempje doen." De agent zei dat hij maar net zou doen alsof hij dat niet gehoord had. Pa herhaalde nog eens wat hij zei; "Ik zeg, ik zal jou aan een riempje doen."

Pa zei lachend dat de agent boos begon te worden. Hij had nog gereageerd met; "Meneer u doet nu de hond aan de riem en u loopt door, anders krijgt u een bekeuring!"

Toen later mijn zus Silvia ook op visite kwam vertelde pa vol trots weer zijn verhaal en zo zou mijn vader zijn verhaal nog een paar keer herhalen.

Mijn vader was eigenlijk altijd een bezige bij geweest. Hij wilde altijd anderen helpen, deed vrijwilligerswerk en was erg creatief.

In een heel ver verleden had hij veel van smeedijzer gemaakt, wat zijn ogen zagen maakten zijn handen. Hij was begonnen met een lantaarnpaal voor in de tuin, daar maakte hij later ook een mini variant van. Hij maakte kaarsenstandaards en plantenhangers. Hij verkocht veel van zijn smeedwerk voor de hobby.

Zijn laatste jaren hobbyde hij als fietsenmaker en heel wat mensen wisten mijn vader te vinden. Tegen materiaalkosten repareerde hij fietsen, maar soms legde hij geld toe. Mensen helpen en bezig zijn daar ging het hem om.

Uiteindelijk werd het repareren van fietsen lastig. Zijn ogen werden minder en achteraf gezien zijn geheugen ook wel. Gelukkig had hij een vriend die hem wel eens kwam helpen. Schoonzoon Pieter, die voor de hobby fietsen had gerepareerd, sprong ook nog wel eens bij.

Mijn vader bleef creatief, want er kwam een man regelmatig bij hem terug met een lekke band. Hij bedacht een manier om geen banden meer te hoeven plakken. Hij had een spuitbus purschuim gekocht en spoot dat in het ventiel.

Toen hij de volgende dag ging kijken hoe de binnenband ervoor stond, bleek een deel van het purschuim uit het ventiel gelopen te zijn. De band was lichtelijk vervormt en keihard geworden, dat bleek dus geen succes.

Pa kon er zelf smakelijk om lachen en iedereen mocht het weten.

Op den duur werd het fietsen maken mijn vader bijna onmogelijk gemaakt. Dat kwam niet alleen door zijn ogen die achteruitgingen, maar mede door enkele mensen. Eén buurvrouw uit zijn flat in het bijzonder, die het hem niet gunde om met fietsen bezig te zijn.

Oorlogsverdriet

In het voorjaar van 2014 kwam ik op een maandag bij mijn vader. Hij was somber en dat was eigenlijk niet zo gek want 4 en 5 mei waren in aantocht. Daarmee ook zijn herinneringen aan de oorlog.

Mijn vader vroeg mij welke tram hij moest nemen om naar het oorlogs- en verzetsmuseum in Rotterdam te kunnen gaan. Sammy de hond van pa was er niet, die was logeren bij goede vrienden van hem.

Henk en Hannie waren trouwe vrienden die ook op Sammy pasten als pa ziek of niet lekker was. Zij hadden Sammy zondags opgehaald, dus wilde pa naar het oorlogs- en verzetsmuseum.

Hij wilde gelijk dinsdag, de volgende dag, gaan maar wist niet hoe hij er moest komen. Mijn vader had zijn auto nog wel, maar reed daar gelukkig geen lange stukken meer mee. Mijn zus Silvia was er al eens met pa geweest, dus zij zou mij wel kunnen vertellen waar het was.

Alleen voor de dinsdag was er de hele dag veel regen voorspelt, dus stelde ik voor om op woensdag te gaan. Dan ging ik mee. Maar nee, pa moest en zou de volgende dag gaan.

“Desnoods ga ik wel alleen” zei hij met een brok in zijn keel. Hij moest alleen weten welke tram hij moest nemen. “Pa er rijdt hier geen tram” antwoordde ik, “dan moet je met de bus naar de metro en dan de metro nemen naar Rotterdam.” Silvia werkte op dinsdag de hele dag, dus haar kon ik ook niet vragen en ik had geen rijbewijs.

Ik baalde eigenlijk een beetje want woensdag zou het droog zijn, maar ik besloot dinsdag met pa mee te gaan naar het oorlogs- en verzetsmuseum. Achteraf zou blijken dat ik daar heel erg goed aan heb gedaan.

Even later kwam Silvia langs. Silvia en ik hoorden van onze vader weer dezelfde verhalen over de oorlog, die we al vele malen hadden gehoord.

Hij vertelde over een Duitse soldaat die een groepje hongerige kinderen brood toestak en toen ze daar gretig op af kwamen, met zijn wapenstok begon te zwaaien. Pa was daar als kind ook bij, maar kon op tijd wegduiken.

Hij vertelde over de gaarkeuken waar hij voor het gezin eten moest gaan halen. Pa was mager en kreeg dus vaak wat meer. Als hij thuis aan kwam lopen stond zijn moeder al door het raam te kijken en zij wist dan meteen wat er te eten was. Als pa heel voorzichtig met de pan liep, dan was het duidelijk

soep. Als hij lachend met de grote pan heen en weer slingerde, dan was er stampot.

Hij zei dat zijn vader ondergedoken had gezeten in de kelder en later vrijwillig naar het concentratiekamp Dachau is gegaan, omdat er bijna geen eten meer was.

De verhalen hoorde ik aandachtig aan en probeerde er in gedachten beelden bij te vormen. Ik had kunnen zeggen: “Ja pa die verhalen ken ik, die heb je al vaker verteld.” Ik had ook het verhaal kunnen aanvullen, omdat ik het al vaker gehoord had. Maar juist door alleen maar te luisteren kon mijn vader het hopelijk weer een klein stukje verwerken, voor zover je zoiets traumatisch kan verwerken.

Wat ik vaak deed om het voor mijzelf prettig te houden de verhalen aan te horen, was de verschillen in het verhaal te zoeken. Het verhaal werd namelijk nooit exact hetzelfde verteld als de vorige keer en pa had nou eenmaal behoefte om zijn verhaal kwijt te kunnen.

Mijn vader praatte ook nog wel eens met zijn zus Ans over de oorlog. Wel via de telefoon omdat ze niet bij elkaar in de buurt woonden, maar zijn zus was 6 jaar jonger en wist er niet alles meer van.

De volgende dag kwam ik bij pa en hij stond erop om met de auto naar de metro te gaan. Wat mij betreft ging ik liever met de bus, maar het lukte mij niet om hem over te halen en gezien het regenachtige weer stemde ik maar toe. Met zijn rollator in de auto, gingen we op weg. Pa reed wat onzeker maar gelukkig wel voorzichtig en na ongeveer 5 minuten waren we bij de metro.

Eenmaal bij het oorlogs- en verzetsmuseum gaf pa mij een rondleiding. Hij vertelde dezelfde oorlogsverhalen die ik al

vele malen gehoord had, maar nu kreeg ik er ook wat beelden bij.

Toen we later weer richting metro liepen zei mijn vader dat hij nog even een stukje door de wijk wilde lopen, waar hij als kind gewoond had.

De troosteloze regen maakte dat ik eigenlijk geen zin had, maar we waren er nu toch en als ik pa er een plezier mee kon doen.

Geheim verhaal

We liepen voorbij het metrostation de wijk in, pa wilde bewust naar een straat vlakbij. De straat inlopend wees hij naar een huis verderop en zei; “Daar dat huis...” Mijn vader leunde op zijn rollator en met dikke tranen in zijn ogen en een brok in zijn keel deed hij zijn verhaal. Een verhaal dat ik nog nooit eerder gehoord had.

“In dat huis werden door de Duitsers mensen naar binnen gebracht, hoofdzakelijk mannen die moesten praten. Als je hier als kind speelde of rondliep, dan hoorde je in dat huis wel eens afschuwelijk gegil. Soms werden er mensen met een bebloede kop naar buiten gebracht en dan in een auto weggevoerd.”

Ik besepte mij dat dit de eerste keer moest zijn dat pa dit verhaal vertelde en dat ik waarschijnlijk de eerste en enige zou zijn die het zou horen.

Ik voelde mij op dat moment bijzonder. Dankbaar dat pa het verhaal met mij deelde. Ik herinner mij vaag dat ik toen niet veel zei, maar ik luisterde aandachtig en soms kan een luisterend oor zoveel betekenen.

Mijn vader wees naar een straat waar hij gewoond had. De troosteloze regen maakte ons koud, klam en nat. Erg jammer anders hadden we nog even verder kunnen lopen, dan had pa mij precies kunnen laten zien waar hij gewoond had.

Terug naar de metro lopend vroeg ik of hij misschien professionele hulp zou willen, om dit verleden te kunnen verwerken. “Nou ik verwerk het toch door hier met jou te lopen en in het museum te zijn geweest?” was zijn antwoord. Ineens stopte mijn vader, hij liet met zijn rechterhand zijn rollator los, sloeg even heel stevig zijn arm om mijn schouders en liet mij een brede glimlach zien.

Ik voelde mij klam en koud, voelde mijn gewrichten, maar voelde mij ook dankbaar dat ik dit voor pa had kunnen doen en dat maakte alles goed.

Al had ik met dat troosteloze weer eigenlijk niet veel zin om mee te gaan, ik was blij dat ik het gedaan had.

Het verhaal over dat huis heb ik later nooit meer van mijn vader gehoord, maar door de emotie van hem wist ik dat er geen woord van zijn verhaal gelogen was.

Op 3 Juni kwam ik bij mijn vader op visite, hij had gebak voor bij de koffie en thee. Pa zei blij: “Ja, er is iemand jarig vandaag.” Ik keek hem verbaast aan, ik had geen flauw idee wie er jarig zou zijn. Hond Sammy misschien?

Pa glimlachte en zei: “Mijn vader als hij nog geleefd zou hebben, dan zou hij vandaag jarig zijn.” Grappig dat hij daar ineens aan dacht, ik had nooit geweten dat opa Tiemes op 3 Juni jarig was. Op mijn vraag wanneer zijn moeder dan jarig was, kreeg ik vreemd genoeg geen antwoord. Maar hij heeft zijn vader ook altijd net iets belangrijker gevonden dan zijn moeder.

Op een zeker moment was ik bij mijn vader thuis, hij was weer erg somber. Hij woonde totaal niet meer naar zijn zin in de flat. Er was een mevrouw in de flat, genaamd Itje, die ervoor gezorgd had dat pa geen fietsen meer mocht repareren in de fietsenstalling.

Hij had daarna van de woningbouwvereniging een ruimte ter beschikking gekregen om fietsen te kunnen repareren, maar ook daar mocht hij uiteindelijk niet blijven.

Tenslotte had pa fietsen mee de lift in genomen om bij hem boven te kunnen sleutelen. Maar Itje had er dus voor gezorgd dat er een bordje bij de lift kwam te hangen; "VERBODEN OM FIETSEN MEE TE NEMEN IN DE LIFT."

Pa vertelde mij verdrietig hoe vervelend en hoe eenzaam hij zich voelde in dit grote huis. Hij zei dat daar vroeger een versje van was: "als je oud bent dan moet je in een heel groot huis, want je kinderen die willen je niet thuis. Pa wilde absoluut niet bij zijn kinderen wonen, maar hier in de flat was hij ook niet gelukkig.

Ik wist precies waar pa het over had, dat versje was een lied van Pierre Kartner/Vader Abraham en heette "De c klasse." Ik had het nummer thuis op een cd staan. Telkens als ik het nummer beluisterde merkte ik dat het nummer wel een beetje op pa sloeg, waarvan 1 stukje in het bijzonder; "*Aan mijn handen zit het eelt nog van mijn jeugd, van het harde werken dat was toch een deugd. Arbeid adelt zei mijn vader die was wijs, waarom zit ik hier dan eenzaam oud en grijs.*" Een hardwerkende man was mijn vader altijd geweest.

Huisarts en diagnose

Toen Silvia en ik weer bij onze vader waren geweest, bespraken we buiten vlak voor het naar huis gaan nog even onze zorgen over pa. Pa was wat vergeetachtig en vertelde wel erg vaak hetzelfde verhaal. Wij wijdden dat dan nog aan zijn leeftijd en aan het feit dat hij geen fietsen meer kon en mocht repareren, maar er was ook zijn somberheid nog. Silvia stelde voor om een keer samen naar de huisarts van pa te gaan en onze zorgen te uiten. Het was niet gezegd dat onze vader, net als onze moeder destijds, last zou hebben van dementie maar stel dat... Dan zou het handig kunnen zijn als de huisarts alvast op de hoogte was van onze zorgen. Rekening houdend met eventuele wachtlijsten voor de juiste zorg en ook omdat pa alleen woonde.

Ja ik vond het een heel goed idee. We spraken af dat we ergens in de zomervakantie tijd vrij zouden maken. Ik zou dan zijn huisarts bellen voor een afspraak en dan samen, zonder pa, langsgaan.

Het duurde nog een paar weken voor we eindelijk bij zijn huisarts langs konden gaan. De huisarts reageerde verbaast toen wij zonder onze vader de spreekkamer binnen kwamen. Hij waarschuwde ons dat hij ons niets over pa kon vertellen zonder zijn aanwezigheid, maar wij legden hem uit dat we hem alleen wat over onze vader wilden vertellen dus onze zorg wilden uitten en verder niets.

De huisarts luisterde aandachtig naar ons verhaal en nam ons heel serieus. Hij stelde voor om een afspraak met een arts voor ouderen te maken, die dan bij onze vader thuis langs zou komen.

Er zou dan een test afgenomen kunnen worden en wat vragen gesteld om te kijken of er mogelijk toch dementie in het spel zou zijn.

De huisarts gaf ons een verwijfsbrief mee en toen we eenmaal weer buiten stonden waren Silvia en ik toch wel overdondert. Zou pa dementie kunnen hebben? ... Zijn moeder had het eigenlijk ook gehad.

Silvia stelde mij nog gerust met de woorden: "Weet je?... het is vast niks, maar het is altijd handig om het zeker te weten." Dat dacht ik ook, het had vast met pa zijn leeftijd te maken. We spraken af dat ik een afspraak zou maken en dat ik erbij aanwezig zou zijn als de arts voor ouderen bij pa langs zou komen.

Silvia paste vaak op haar kleindochter van twee en als zij erbij zouden zijn, kon dat alleen maar afleiden. Ook spraken we af dat ik onze oudste zus Annemarie zou informeren, dan kon zij het aan onze broer Johan doorgeven.

Een paar weken later was ik bij mijn vader thuis, de arts voor ouderen zou langskomen. Annemarie had mij nog voorgesteld om er ook bij aanwezig te zijn, maar de bedoeling was zo min mogelijk mensen dus zo min mogelijk beïnvloeding en afleiding.

Aangezien pa alleen woonde was het wel handig dat ik er was, om erop toe te zien dat hij thuis zou zijn. Ik vond het best lastig, wat moest ik tegen pa zeggen? Dat er een vreemde man langs zou komen en hoe legde ik hem uit waarom?

Ik besloot het maar zo dicht mogelijk bij de waarheid te houden, dat is altijd beter dan er omheen draaien of iets verzinnen. Ik vertelde pa dat er iemand langs zou komen om

met hem te praten over hoe het met hem ging en dat het op advies van de huisarts was. Ik vertelde niks over het vermoeden van dementie, pa vond het prima, hij was gelukkig niet eens verbaast.

Pa zei met wat anders te zitten, namelijk zijn buurman. Althans hij vermoedde dat het zijn buurman geweest moest zijn, die had een steentje tegen zijn raam aan willen gooien en die was bij pa op het balkon beland.

Het verbaasde mij, pa zijn buurman? Ik vroeg of het op een andere manier gebeurd kon zijn, misschien een kwajongen? Pa antwoordde daarop: "Hoe kan dat nou, je kunt toch niet een steentje zevenhoog tegen een raam aan gooien? Nee de buurman heeft vast op zijn balkon gestaan en zo om een hoekje dat steentje gegooit, lelijke klootzak!"

Op het moment dat ik dit typte hoorde ik het mijn vader haast weer zeggen, want als pa boos was dan was hij ook echt boos.

Toen de arts kwam was hij redelijk afgeleid. Een praatje daar was pa altijd wel voor in, hij vond het dan ook geen enkel probleem om met de man praten.

Hij vertelde de arts ook het voorval over het steentje. De arts vroeg of de buurman boos op hem zou kunnen zijn? Dat ontkende pa, daarom vond hij het ook vreemd, maar wie anders dan de buurman zou het gedaan kunnen hebben? De arts begon te praten over de storm van de dag ervoor en afgelopen nacht, zou het steentje niet van het dak afgewaaid kunnen zijn?

Ja knikte pa, daar had hij niet aan gedacht, dat zou best kunnen. Mijn vader die eerst boos was op de buurman, leek nu blij en opgelucht.

De arts stelde pa nog een hele lijst vragen. Op de vraag welke datum het die dag was zei pa lachend, dat hij dan eerst even de krant moest pakken. Ik snapte het wel, ik weet ook niet uit mijn hoofd welke datum het is.

Mijn vader zat met de arts aan tafel en ik was apart gaan zitten op de bank. Ik luisterde aandachtig en probeerde ook de antwoorden op de vragen te weten. De arts noemde drie woorden die pa moest onthouden, later zou hij hem er weer naar vragen. Ik probeerde die woorden ook te onthouden maar, net als pa, wist aan het eind van het gesprek de woorden ook niet meer.

Op de vraag hoeveel kinderen hij heeft wist hij meteen het antwoord: "Vier, Johan, Silvia, Annemarie en Patricia." Pa keek even naar mij en vroeg bevestigend: "Ja toch?" Ik knikte. Op de vraag hoeveel kleinkinderen hij heeft moest pa even diep nadenken. Pa keek heel even naar mij en vroeg: "Jij hebt er één he?" "Johan heeft er twee, Silvia heeft er... drie, en Annemarie... heeft er ook drie?"

Hoeveel dat bij elkaar was, daar kwam hij even niet uit. Pa keek mij nog even vragend aan of hij het antwoord wel goed had. Ik zei dat Annemarie eigenlijk vier kinderen had maar dat haar oudste, één van een tweeling, jaren geleden was verongelukt. (Eigenlijk hadden Annemarie en Pieter nog een tweeling, die kort na de geboorte waren overleden) Pa reageerde: "Nou daar weet ik niks van, dat hadden ze mij wel eens mogen vertellen!"

Vreemd deze reactie want het had juist een behoorlijke impact op hem gehad. Silvia had eigenlijk ook vier kinderen alleen de oudste van haar was niet levensvatbaar geboren, maar dat liet ik maar voor wat het was.

Pa kreeg de opdracht iets te tekenen. Lachend zei hij dat hij daar maar niet te veel van moest verwachten, want daar was hij op school al niet goed in.

De arts had ondertussen van alles opgeschreven en aan het eind zei hij dat hij eerst alles met zijn collega's ging bespreken. We zouden een nieuwe afspraak maken en dan zou hij met de uitslag komen.

Het was oktober 2014 toen de arts en ik weer bij mijn vader waren. De arts legde duidelijk uit dat hij veel vergat en dat kon pa niet ontkennen. Ook zei hij dat pa achterdochtig was omdat hij de vorige keer de buurman ervan verdacht dat hij een steentje tegen zijn raam had gegooid, terwijl dat steentje waarschijnlijk door de storm van het dak was afgewaaid. Dat wist hij nog wel, want hij was ervan overtuigd dat de buurman het gedaan had.

De arts probeerde nog meer uit te leggen, over de tekening die pa de vorige keer had gemaakt en de woorden die hij moest onthouden. Maar telkens als de man over een onderwerp begon dan wilde pa weer een heel verhaal beginnen.

Rustig en duidelijk onderbrak de man pa met de woorden: "Ja, maar nu ben ik wat aan het vertellen." Het ene moment probeerde pa door te gaan, wilde een ander verhaal beginnen en af en toe probeerde hij naar de man te luisteren.

De arts gaf pa zo op een rustige manier, duidelijk weinig ruimte om veel te praten. Ik vond dat wel knap. Ik laat mensen altijd uitpraten, maar dan zouden we zo een uur verder zijn zonder tot ons doel te komen.